

JANUARI 1965

14e JAARGANG

Redactie:

D. Roethof Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

✕

Administratie:

Oudegracht 152
Utrecht

✕

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3,- per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

Bij publicatie van gegevens, welke de Documentatiedienst uit andere bladen heeft overgenomen, dient de oorspronkelijke bron te worden vermeld. Postgiro nr. 304960 t.n.v. Humanistisch Verbond te Utrecht — Telefoon 030-10163

I N H O U D S O P G A V E

HUMANISTISCH VERBOND

Bladz.

Nieuwe uitgaven	3
Cursus voor a.s. sprekers	3
Conferentie met N.V.V.-Kader	3
Bihar-aktie	3
Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme	3
Gemeenschap Arnhem boekte het 400e lid	3
Toename gespreksgroepen	3/4
Humanistische Vorming	4

..

"HUMANITAS"

Tweejaarlijks Congres Humanitas	4
Nieuwe aanstellingen	4
Nieuw Bureau	4
Afdelingsnieuws	5
Reclassering	5

..

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Winterweekend	5
---------------	---

..

HUMANISTISCHE WERKGROEP IN DE P.v.d.A.

Vernieuwing verdwijnt.....	5/6
----------------------------	-----

..

STUDENTENVER. OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG "SOCRATES"

Hoofdbestuur	6
--------------	---

..

HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING VAN BEJAARDEN

Uitbreiding	6/7/8
-------------	-------

..

Bladz.

INTERNATIONAAL NIEUWS

Herdenking dr. M. van Blankenstein	9
Humanisme op de Philepijnen	9/10

..

VAN ALLE KANTEN

Definities (De nieuwe Limburger)	11
R.K.Gesprekssociëteit (Nieuwe Zeister Courant)	11
Zes prominenten over levensvragen (Gelders Nieuwsblad)	12
Humanisten - nudisten (Leidsch Dagblad)	12
Nieuw Tijdschrift (De Nieuwe Linie)	13
Militairen exposeren in Havelte	13/14
Feest in Vlaardingen (Nieuwe Vlaardingsche Courant)	14
Over Humanistiek I (De Hervormde Kerk)	15
Humanistiek II (De Hervormde Kerk)	15
Humanistiek III (Rijswijksche Courant)	15/16
Nieuwe Raadslieden (Kennemerland)	16

..

HUMANISTISCH VERBOND

Nieuwe uitgaven

Verschenen is "Humanisme en Sexualiteit" samengesteld door dr. J.P. van Praag uit nota's van een in 1955 door het hoofdbestuur samengestelde commissie. Tevens kwam een herziene uitgave van "Dit wordt gedaan" van de pers, waarin een overzicht gegeven wordt van de werkzaamheden van het Verbond. De brochure "Humanistisch Vormingsonderwijs" is een gewijzigde herdruk van de reeds eerder onder dezelfde naam verschenen uitgave.

Cursus voor a.s. sprekers

Op een drietal zaterdagen in resp. januari, februari en maart zullen in het Erasmushuis te Utrecht een aantal jongere leden les krijgen in het houden van een toespraak. Docenten zullen zijn mevrouw M. Brandts Buys, logopediste en de heren dr. J.P. van Praag, prof.dr. G. Stuiveling en Th.W. Polet.

Conferentie met N.V.V.-Kader

Op verzoek van de afdeling Scholing en Vorming van het N.V.V. zal op 11 maart a.s. in "De Ark" te Nunspeet een conferentie plaatsvinden, waarbij van de zijde van het Verbond een uiteenzetting gegeven zal worden over de scholing van het kader.

Bihar-aktie

Vele gemeenschappen zijn bezig om de aktie voor het Bihar-project af te ronden. Het ziet er naar uit dat de in eerste instantie benodigde f 75.000,-- er zullen komen.

Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme

Voor deze Stichting, die voor het voor de geestelijke verzorging van het Verbond benodigde geld moet zorgen, was 1964 een goed jaar. Aan giften werd een bedrag van f 150.761,93 ontvangen. (In 1963 bedroeg dit f 114.233,02). Het aantal giften nam tegenover het voorgaande jaar met 1100 toe. Ondanks de sterk gestegen papierprijzen, porti, enz. bedroegen de kosten nog geen 10% van de ontvangsten.

De grote maart-aktie is reeds geruime tijd in voorbereiding.

Gemeenschap Arnhem boekte het 400e lid

Half december kon het secretariaat het 400e lid inschrijven. Hiermede werd over 1964 een vooruitgang van ruim 15% bereikt.

Toename gespreksgroepen

Uit de voorlopige cijfers over 1964 blijkt dat in bijna 30 gemeenschappen één of meerdere gespreksgroepen bestonden. In 16 gemeenschappen waren groepen voor jongeren.

Het aantal gespreksgroepen voor arbeiders-niet leden neemt ook

regelmatig toe. Vanaf 1 januari is de voormalige raadsman van Zeeland, de heer C.J. van der Hulle in Noord-Holland gedetacheerd, om dit werk vooral in de Zaanstreek tot ontwikkeling te brengen.

Humanistische Vorming

In het blad Taak en Toekomst, uitgave van het Centrum voor Humanistische Vorming verscheen o.m. een belangwekkend artikel over de openbare school en het vormingsonderwijs.

..

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

"H U M A N I T A S"

Tweejaarlijks Congres Humanitas

De datum van het Congres is nu vastgesteld, en wel op 30 en 31 oktober 1965 te Hilversum.

Nieuwe aanstellingen

Bij de afdeling Amsterdam traden een aantal nieuwe maatschappelijke werksters in dienst n.l.:

mevrouw K. Jaarsma-Eskens op 1 november 1964 als maatschappelijk werkster voor de gezinsverzorging, met als bijzondere taak de bejaardenzorg (uitbreiding).

mej. L.S. Bijlsma op 1 december 1964 als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (vervanging);

mej. A.A. Petersen op 1 december 1964 als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (vervanging);

mej. R. de Jonge als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (vervanging).

Bij de afdeling Delft trad per 1 januari 1965 in dienst:

mej. G.M.C. Conijn als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk, tevens als leidster gezinsverzorging (vervanging).

Bij de afdeling Velsen trad op 1 januari 1965 in dienst

mej. J. Verbaan als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (uitbreiding).

Nieuw Bureau

Op 4 januari is het nieuwe provinciale bureau van Humanitas in Noord-Holland in gebruik genomen, op het adres: Zijlstraat 89" te Haarlem. Op dit bureau is tevens gevestigd de maatschappelijk werkster voor de gezinsvoogdij in het arrondissement Haarlem.

Afdelingsnieuws

Oprichting van een nieuwe afdeling Haren is ter goedkeuring aan het hoofdbestuur voorgedragen.

De afdelingen Ede, Wageningen en Renkum hebben zich "schaalver-grotend" samen verenigd in de streek-afdeling "Neder-Veluwe", onder het motto: "met veel leden meer mans".

Een dergelijke wens tot concentratie van krachten leeft in meer streken waar Humanitas dicht bij elkaar liggende groepjes afdelingen heeft.

Reclassering

Als een gezamenlijke uitgave van het Nederlands Genootschap tot Reclassering en Humanitas, met ondersteuning van de sectie reclasse-ring van de Generale Diaconale Raad van de Hervormde Kerk en de reclasseringscommissie van de Stichting Joods Maatschappelijk Werk, is het boekje "De gedetineerde en wij" verschenen. Het boekje is bedoeld als steun en richtlijn bij gevangenisbezoek en reclassering, en vormt dus een handleiding voor het reclasseringswerk in de afdelingen van Humanitas.

..

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Winterweekend

Dit werd gehouden in de jeugdherberg "De Grote Beer" te Apeldoorn. Zoals reeds eerder vermeld, gaf dr. Meinema een lezing over "Roken en longkanker". Pogingen om iemand van een sigaretten-fabriek bij ons te krijgen en mee te dicussiëren liepen op niets uit. De heren lieten weten zich nietkapabel te voelen om in samenwerking met dr. Meinema een lezing te geven.

..

HUMANISTISCHE WERKGROEP IN DE P.v.d.A.

Vernieuwing verdwijnt...

.....de vernieuwing blijft, is de titel van het openings-artikel van de heer K. Timmerman, die op de jaarvergadering van de H.W.G. op 31 oktober 1964 aftrad als redakteur, echter niet zonder het laatste nummer van "Vernieuwing", dat onlangs is uitgekomen nog op de van hem bekende wijze inhoud te geven.

De opheffing van het maandblad van de Humanistische Werkgemeenschap in de P.v.d.A. is niet omdat aan een geluid uit Humanistische kring in de P.v.d.A. geen behoefte zou bestaan, maar omdat dit geluid in de toekomst in het met ingang van 8 januari 1965 verschijnende nieuwe P.v.d.A.-orgaan "OPINIE" zal klinken. Dit nieuwe blad zal aan de werkgemeenschappenruimte bieden om hun levensbeschouwelijk gefundeerde politieke visie tot uitdrukking te brengen. In de redactie van dit nieuwe orgaan zal voor de H.W.G. drs. Th.J. Hogendorp zitting hebben. (Voor de K.W.G. de heer G.J.N.M. Ruygers; voor de P.C.W.G. drs. H.M. Franssen).

In het laatste nummer van "Vernieuwing" treffen we voorts nog artikelen aan van de heren Mr. H.B. Engelsman, Henri Sandberg, Meyer de Vries, Dr. G. Stellinga, H. van Woudenberg en drs. Th.J. Hogendorp.

..

STUDENTENVERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

"S O C R A T E S"

Hoofdbestuur

Het hoofdbestuur van de Studentenvereniging op Humanistische Grondslag "Socrates" heeft zich voor het jaar 1964-1965 als volgt samengesteld:

Mej. M. van Duin	Præses
Mej. H. Wolters	Ab-actis
L.D. van Hoek	Quaestor
B.P. Rigter	Assessor I
K. Doets	Assessor II

Ab-actiaat: Loosduinsekade 570, 's-Gravenhage. Tel.: 070-362157.

..

HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING VAN BEJAARDEN

Uitbreiding

De Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden (HSHB) is in 1960, als voortzetting van de sinds 1949 bestaande A.H. Gerhardtstichting, opgericht door de Vereniging tot Bevordering van Zelfstandig Denken "De Vrije Gedachte", het Humanistisch Verbond en de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk "Humanitas".

De A.H. Gerhardtstichting had in 1958, met medewerking van de Nederlandse Centrale voor Huisvesting van Bejaarden in Amsterdam het

A.H. Gerhardhuis tot stand gebracht.

Dat ene huis bleek niet voldoende om al de bejaarden, die niet tot enig kerkgenootschap behoren en in een tehuis op humanistische grondslag willen wonen, te herbergen.

Daarom is de HSHB zich gaan instellen op het stimuleren en coördineren van plaatselijke en regionale initiatieven. De stichting stelt zich niet tot taak zelf tehuizen te bouwen of te exploiteren. Wel geeft zij adviezen bij de voorbereiding, de bouw, de exploitatie, het personeelsbeleid, het opnamebeleid, de administratie, enz.

Thans werken de volgende stichtingen samen met de HSHB:

Alkmaar:	Stichting Huisvesting Bejaarden.
Amersfoort:	Stichting Humanistisch Bejaardenhuis Amersfoort.
Amsterdam:	Stichting A.H. Gerhardhuis.
Amsterdam:	Prof.Mr.Dr. Leo Polakstichting.
's-Gravenhage:	Stichting Coornherthuis.
Haarlem:	Stichting Reinaldahuis.
Hilversum:	Stichting "Humanitas" tot Huisvesting en Verzorging van Bejaarden.
Middelburg:	Humanistische Stichting "Het Jacob Roggeveenhuys".
Rheden:	Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden "H.A. Lorentzhuis".
Schiedam:	Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden Schiedam.
Wageningen:	Stichting Algemeen Bejaardencentrum Wageningen.
Zaandam:	Stichting tot Huisvesting van Bejaarden "De Poelenburg".
Zeist:	Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden Zeist.

In verscheidene andere plaatsen worden voorbereidingen getroffen om tot oprichting van een stichting te geraken, o.a. in Dordrecht, Hoorn, Leeuwarden. Nijmegen, Zutphen.

In een vijftal plaatsen zijn de voorbereidingen zo ver gevorderd, dat binnenkort met de bouw kan worden begonnen, soms in samenwerking met de Nederlandse Centrale voor Huisvesting van Bejaarden (NCHB), een bouwcorporatie in de zin der Woningwet.

Het ziet er naar uit, dat de geweldige achterstand, die - evenals op vele andere gebieden - in de buitenkerkelijke sector bestaat ten aanzien van een verantwoorde huisvesting van verzorging behoevende bejaarden, door de tot dusverre betoonde activiteit van de HSHB en van vele stichtingbestuurders in den lande, enigszins ingelopen wordt.

Maar om een gelijkwaardige positie ten opzichte van de andere groeperingen van ons volk te bereiken, moet er nog veel meer gebeuren:

- in organisatorisch opzicht: het onderzoek van de plaatselijke besturen van Humanitas, De Vrije Gedachte en het Humanistisch Verbond of een initiatief tot de oprichting van een plaatselijke stichting tot de mogelijkheden behoort;
- in financieel opzicht: de bereidheid van de buitenkerkelijken contribuant te worden van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden. Daarmee steunen zij het streven van de HSHB en zij maken het mogelijk een belangrijk werk verder te

volbrengen. Bovendien hebben de contribuanten van de HSHB of van een plaatselijke stichting te zijner tijd het recht zich als gegadigde voor plaatsing in een tehuis te laten inschrijven. (Voor Alkmaar, Wageningen en Zaandam geldt een afzonderlijke regeling; toekomstige gegadigden voor de tehuizen in deze plaatsen dienen contribuant van de stichting ter plaatse te worden).

Hopelijk zullen velen onderstaand formulier ingevuld toezenden aan de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden.

Aan het Bureau van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden, Slotermeerlaan 1 te Amsterdam W.

Ondergetekende verbindt zich als contribuant(e) - d.w.z. met de bedoeling te zijner tijd een verzoek voor opnemng in een van de huizen in te dienen - ad f per jaar (min. f 10,--). Dit bedrag zal worden voldaan door storting op postgiro no.: 55.75.01 ten name van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden te Amsterdam.

Naam: Geslacht M/V

Geb. datum:

Adres:

Woonplaats:

Datum: Handtekening:

INTERNATIONAAL NIEUWS

Herdenking dr. M. van Blankenstein

In de "Vlaamse Gids", jaargang 48, nummer 10 herdacht hoofdredacteur Marcel Stijns dr. M. van Blankenstein, wiens heengaan ook buiten Nederland diepe indruk heeft gemaakt. Aan de N.R.C. van 4 november ontleen wij nog het volgende:

" Hierin wordt o.a. gewag gemaakt van de vele buitenlandse relaties en van de rol die deze invloedrijke journalist vaak achter de schermen speelde. Van Blankenstein wordt vooral geprezen om zijn onverminderde wilskracht en zijn zin voor onafhankelijkheid.

Prof.dr.L. Remouchamps is de auteur van het artikel "Hedendaags Humanisme"; in een bevattelijk overzicht wordt het eigen karakter toegelicht door vergelijking met vroegere vormen van humanisme, nl. uit de wereld van Hellas en van de Renaissance. Als gedachtengang is het humanisme eeuwenoud; het ontstaat telkens wanneer enkeling of maatschappij zich bezint op hun plaats in het leven en de wereld, ongeacht een bovennatuurlijke voorbestemming of roeping.

Voor de Griekse uitingen gaat de auteur uit van het bekende gezegde van Protagoras: "De mens is de maat van alle dingen". Protagoras loochende het bestaan van de goden weliswaar niet, maar hij sprak er niet over, omdat hij zich onmachtig oordeelde hen te kennen. De aandacht van de Grieken richtte zich op de wereld, wat in de eenheid van de Griekse kunst tot uiting kwam en ook van invloed was op de Griekse levenswijze en het politieke klimaat.

Het humanisme van de renaissance houdt verband met nieuwe sociale en economische factoren; ook met de wetenschap, die brak met tekstautoriteit, vooroordeel en bijgeloof. Dit humanisme bleef echter gebonden aan de Europese aristocratie van de geest. Het moderne humanisme daarentegen is niet langer beperkt tot de studeerkamer; het is "een werkelijk beleefd en dramatisch fenomeen, dat elk lid van de gemeenschap betreft door de ongehoorde beroering die het mensdom, in beproevingen, ervaring en wetenschap, tot een werkelijke eenheid heeft gebracht".

Humanisme op de Philipijnen

Tot voor kort was een beweging als het Humanisme onbekend op de Philipijnen en hoe lang het duren zal voor het humanisme zal kunnen losmaken wat de godsdienst sinds onheuglijke tijden verricht heeft is moeilijk te zeggen, aldus "The Radical Humanist" uit Calcutta, India, november-nummer.

Er waren wel zo hier en daar mensen die vaag iets over modern humanisme hadden vernomen, maar nooit eerder is men er toe gekomen deze mensen bijeen te brengen.

Kortgeleden echter kwam de Humanist Association of the Philippines tot stand, vroeger bekend onder de naam "Free Thought Society of the Philippines", onlangs ook toegelaten tot de IHEU. Een grote moeilijkheid waarmee men te kampen zal krijgen, meent The Radical Humanist, is de slappe houding en de gringe belangstelling van de "middle classés"

voor speciale problemen in het algemeen.

Een ander bezwaar is, dat mensen die een afwijkende of vooruitstrevende mening verkondigen, dikwijls snel gebrandmerkt worden als communist, "fellow traveler" of "links element".

VAN ALLE KANTEN

Definities

De Nieuwe Limburger van 18 december nam uit "Ratio" de volgende definities van Herbert Leupen over:

" Modern Humanisme: "in andermans twijfel geloven."

Calvinisme: "anderen het leven zuur maken met eigen gewetensgeknaag".

Dominee: "de moderne dominee beweert nog steeds dat er ergens iets is. Hij weet alleen niet waar je het zoeken moet".

R.K.: "nog steeds verdeelt de R.K.-kerk de mensheid in twee soorten: zij die r.k. zijn en zij die het nog moeten worden."

Christenen: "Zij geloven meer in Bethlehem Steel dan in Golgotha hout".

R.K. Gesprekssociëteit

In de Nieuwe Zeister Courant van 30 november kon men het volgende artikeltje lezen, dat gewijd was aan een avond van de R.K. Gesprekssociëteit, waar de heer A. Struyk een uiteenzetting gaf over het moderne humanisme:

" Een kenmerkend aspect van de humanist is, dat hij ongodsdienstig wil zijn. Hij kan wel geloven in positieve krachten die in de mens werkzaam zijn, bijvoorbeeld de liefde. Maar de atheïstische humanist weigert deze krachten toe te schrijven aan een transcendent Wezen. Godsdienst berust volgens hen op projectie.

Het logisch gevolg hiervan is, dat de humanist de mens autonoom stelt. De mens staat in de wereld samen met zijn medemensen en moet als zodanig een antwoord vormen op de problemen, die hem als mens gesteld worden. De humanist wijst dan ook verschillende vormen van gezag af, alhoewel hij bepaalde vormen van anoniem gezag, zoals gezond verstand, erkent, maar blijft zich ervan bewust dat gezag tot conformisme leidt, dat de ontwikkeling van de mens remt.

Is er voor de humanist dan alleen een persoonlijke waarheid? De waarheid staat in verhouding tot de realiteit en is in zoverre ook niet willekeurig, hoewel verschillende antwoorden mogelijk blijven. Maar het essentiële is niet overeenstemming, doch de samenwerking tussen de mensen. De weg is belangrijker dan het doel. Hij erkent dat er voor hem normen bestaan en wel in zoverre, dat hij in zich mogelijkheden weet om te kiezen. Maar hij is er zich terdege van bewust dat deze cultuurhistorisch bepaald en aan ontwikkeling onderhevig zijn. Een grote openheid t.o.v. de omringende werkelijkheid erkent dan ook het humanisme.

Maar waar ligt dan de verantwoordelijkheid van de mens? De mens is in die zin verantwoordelijk dat men zich verantwoordelijk weet voor zijn daden. Begaat men een fout dan voelt men dat als een grote schande voor de ander en zichzelf. De mens is daarom vrij in zoverre hij de mogelijkheid bezit tot bevrijding van de medemens en zichzelf. We moeten vanuit de liefdesintentie komen tot verantwoordelijkheidsbesef in een werkelijk vrije wereld, aldus besloot de heer Struyk deze informatieve bijeenkomst."

Zes prominenten over levensvragen

Een tweetal bijzondere avonden zal het Nutsdepartement Velp-Rozendaal beleggen; daar komen zes sprekers van verschillende levensbeschouwingen spreken over het onderwerp "Levensvragen"; het Gelders Nieuwsblad van 29 december schreef: /-over hetzelfde onderwerp

" Dat deze sprekers op één avond zullen spreken/is reeds iets bijzonders, dat dit in Velp staat te gebeuren is een unicum. Nu de wereld zo klein schijnt, nu. een ieder dagelijks met "de ander" te maken heeft, is het nuttig - zelfs voor de serieuze mens noodzakelijk - te weten hoe "die andere" over bepaalde levensvragen denkt.

Op deze avonden, die tot stand zijn gekomen met de instemming van de plaatselijke predikanten, de r.k. geestelijken en het Humanistisch Verbond, zullen spreken: Mgr. prof.dr.s.H.J.H. Fortmann, president Groot Seminarie Rijzenburg te Driebergen, vertegenwoordiger van de r.k. kerk; ds. F.T. Pop, directeur "Kerk en Wereld" te Driebergen, vertegenwoordiger van de Ned.Hervormde kerk; prof.dr. J.L. Koole, hoogleraar aan de Theologische Hogeschool te Kampen, vertegenwoordiger van de Geref.kerk; drs. J.C.M. van der Sluijs, Remonstrants predikant te Bussum, vertegenwoordiger van het Vrijz. protestantisme en P. Spigt, lid hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond te Amsterdam.

Als gespreksleider zal optreden prof.dr. C.W. Mönnich, hoogleraar aan de Gem. Universiteit te Amsterdam.

Op 14 januari wordt de eerste bijeenkomst gehouden. Na een inleiding van de gespreksleider, zullen de vertegenwoordigers der groepen een voordracht houden. Elke spreker krijgt daarvoor 20 minuten.

Op 28 januari volgt een forum-avond, waarbij gediscussieerd wordt aan de hand van tevoren schriftelijk ingediende vragen en door de gesprekspartners opgeworpen vragen. De groeperingen kunnen zich dan ook uitspreken over de verhouding tot elkaar."

Humanisten-nudisten

Het Leidsch Dagblad van 24 december vermeldde:

" De raad van Hazerwoude heeft zich gisteravond geruime tijd beziggehouden met de vraag, of de Stichting Militaire tehuizen van het Humanistisch Thuisfront voor subsidie in aanmerking kwam. Het voorstel was, een subsidie van f 125,-- te verlenen. KVP-er Kouwenhoven ging hiermee akkoord. De heer J.F. Kaashoek (SGP) was echter van mening, dat christenen atheïsten niet behoeven te steunen. De heer De Vogel (AR) zei: "Iedere geestesstroming kan wel om hulp aankloppen. Straks komen de nudisten ook nog subsidie vragen". De voorzitter zei wel, dat het nudisme geen geestesstroming is, maar de heer De Vogel was niet van zijn stuk te brengen. Het voorstel werd afgestemd."

Nieuw Tijdschrift

De Nieuwe Linie begroet op 24 december "met vreugde" een nieuw tijdschrift dat Ter Discussie heet:

" Het zal een vier keer per jaar verschijnen met de variërende regelmaat van een "cahier", en is als initiatief van "G-3" begonnen. Per nummer kost het f 2,90. Redactiesecretaris drs. W.J.P. Hermans te Oss.

Het eerste nummer handelt over het humanisme. Hermans begint met een zeer heldere beschrijving van de humanistische tradities in het Westen, het humanisme van de Grieken, van de Renaissance, van de Verlichting, van de 20e eeuw. Drs. L.M. Thomas, van Waalheувel, beschouwt de huidige verhouding van humanisme en christendom. Dit zeer rustig en overwegend gestelde artikel verbergt een beetje zijn eigen visie, die geweldige gevolgen moet hebben voor het christelijk denken: "Het gaat immers over de authenticiteit van het geloof, maar evenzeer om die van het ongelooф als menselijke houding." Dit artikel vraagt om verdere, concrete, en dóórtastende uitspraken. De stukken van Hermans en Thomas zijn echte beginartikelen. Het korte artikel van F. Sierksma is dat niet. Het is concreet en durft meer voor de dag te komen. Het is een commentaar op een uitspraak van paus Paulus VI "dat het ongeoorloofd is met opzet het leven van een ongeboren kind op te offeren om dat van de moeder te redden". Het eerste nummer sluit met een stuk over de neo-humanist Albert Camus van de Griek Dimitri Papamalamis. Huub Oosterhuis leverde enige uitstekende gedichten uit zijn bundel: "Hand op mijn hoofd" die binnenkort gaat verschijnen, van Gène Eggen staan enkele lino-s afgedrukt en van Hella Haasse enkele citaten. Dat laatste houdt hopelijk in dat de schrijfster een volgende keer met oorspronkelijk werk zal bijdragen.

Het eerste nummer van Ter Discussie is smaakvol, nog wat terughoudend, met een onderwerp dat als eerste voortreffelijk gekozen is, en als geheel de rechtvaardiging gevend dat er een nieuw tijdschrift of cahier gaat verschijnen vanuit het katholieke milieu. Dat er, gezien de vele bewegingen in dat milieu, reden genoeg is voor een nieuw forum, hoeft eigenlijk geen betoog."

Militairen exposeren in Havelte

Op Eerste Kerstdag werd in het Humanistisch Militair Tehuis te Havelte een tentoonstelling geopend van werk van jonge kunstenaars. Men zag er werk van Cees Booy, Hans Okker en Joop Simons, de expositie bleef veertien dagen open voor belangstellenden. De opening werd verricht door de heer A. Vermeer. De Emmer Courant van 24 december schreef:

" De jonge kunstenaars leerden elkaar kennen in het Humanistisch Militair Tehuis. Zij spraken er over kunst en kregen tenslotte van de leider van het Tehuis toestemming te komen werken in een der zaaltjes.

Deze dagen hebben we eens een kijkje genomen in hun (nog) enigszins primitieve atelier. Een beetje rommelig was het er. Rond een tafel ergens in een hoek zaten Cees, Joop en Hans zwaar te bomen

over hun werk.

Het is werkelijk de moeite waard. Het werk van Cees Booy uit Tilburg (21) bestaat uit een aantal technisch zeer goed geschilderde doeken en een tiental fraai getekende aquarellen. Cees, die juist vier jaar Kunstacademie achter de rug heeft geeft zijn werk een ietwat melancholiek zwaarmoedig karakter. Donkere, zware schaduwpartijen, sombere kleuren overheersen bij hem. Toch geeft zijn werk de toeschouwer iets mee. Maar naast dit sombere schildert Cees ook heel subtiele tafereeltjes.

Heel anders is het werk van Joop Simons (20) uit Heerlen. Hierin overheersen de felle kleuren, die ergens toch wel een blijde, vrolijke indruk achterlaten.

Hans Okker (21) uit Amsterdam schrijft de onderteksten bij de schilderijen. Hij weet vaak precies de juiste toon aan te slaan.

Men heeft plannen voor de oprichting van een kunstkring voor militairen in de Johannes Postkazerne (uniek in ons land). Soldaten die er belangstelling voor hebben zullen hier samen kunnen discussiëren, lezingen over kunst beluisteren en er zelf creatief werkzaam zijn."

Feest in Vlaardingen

De Nieuwe Vlaardingsche Courant gaf een verslag van een feestavond georganiseerd door de plaatselijke gemeenschap Vlaardingen van het Humanistisch Verbond, die het 15-jarig bestaan een feestelijk tintje wilde geven.

Men schreef op 4 januari:

" Toch was het voor het bestuur geruime tijd een vraagteken of aan de verwachtingen zou worden beantwoord, want de Hilversumse Jongeren Cabaretgroep van het Humanistisch Verbond, die om acht uur present zou zijn om op te treden verscheen pas een uur later.

Gelukkig voor de honderd aanwezigen was Johanniek van de Molen uit Leiderdorp wel tijdig aanwezig en hij mocht daardoor de spits afbijten van het amusementsprogramma. Zichzelf op de gitaar begeleidend bracht hij diverse Nederlandse en internationale volksliedjes ten gehore. Hij had vooral succes met enkele Amerikaanse liedjes. Succes had ook de heer J.H. Singeling uit Rotterdam die zijn zingende zaag had meegebracht.

In zijn openingswoord memoreerde de voorzitter, de heer W.F. van Gils de totstandkoming van het Humanistisch Verbond, dat in 1946 werd opgericht met als doel op te komen voor gelijkberechtiging van de buiten kerkelijken met de andere groeperingen. Hij merkte daarbij op dat er bijzonder hard moest worden gewerkt om dat idee te verwezenlijken. Dank zij de bezieling en het geloof in de goede zaak vond men de kracht om door te zetten. Er is veel ten goede veranderd, zo stelde hij vast.

Nadat onder het motto: "Niet te geloven" het cabaretgezelschap voor de nodige ontspanning had gezorgd volgde als slot een gezellig bal waarbij de muziek gebracht werd door het dansorkest "De Pinguins" onder leiding van de heer W.A.C. Droog."

Koninklijk Besluit waarin aan de stichting Socrates, de stichting ter bevordering van wetenschappen cultuur vanuit humanistisch standpunt, de gelegenheid/te doen bezetten. En ik vind het voor mijzelf een grote eer als eerste in de wereld het vak humanistiek aan een universiteit te kunnen gaan doceren. Het is nodig het inzicht in het humanisme te verdiepen om tot een verantwoorde meningsvorming en gedachtenwisseling te komen."

Hoewel we eigenlijk de studenten moeten feliciteren die het gehoor zullen vormen van deze veelzijdige man - zowel in de geschiedenis, de sociologie, de wijsbegeerte als de Nederlandse letterkunde zou dr. van Praag op uitstekende wijze college kunnen geven - gaan onze gelukwensen toch in de eerste plaats uit naar de nieuwe hoogleraar en mevrouw van Praag, en in de tweede plaats naar het Nederlandse moderne humanisme, gebundeld in het Humanistisch Verbond, dat hierdoor een belangrijke stap vooruit heeft gedaan op de weg naar volledige erkenning in onze maatschappij. A.V."

/= is gegeven deze bijzondere ~~k~~leerstoel

Nieuwe raadslieden

"Kennemerland" van 30 november deelde mee:

" Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond heeft voor de humanistische gemeenschappen van Beverwijk en Velsen tot geestelijk raadsvrouw benoemd: mej. zr. M. Bührmann te Driehuis en tot geestelijk raadsman de heer mr. H. Kesler te IJmuiden. Beide raadslieden hebben de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen tot ambtsgebied."

Over Humanistiek I

Het blad De Hervormde Kerk meende op 5 december het volgende te moeten schrijven:

" Wij hebben dit woord in geen enkel woordenboek kunnen vinden. Maar we zullen wel aan de weet komen wat het precies inhoudt als we straks de colleges gaan volgen van prof.dr. J.P. van Praag aan de rijksuniversiteit van Leiden. Voor hij daarmee begint zal hij wel duidelijk maken wat deze nieuwe wetenschap heeft te beduiden.

Hij wordt om zo te zeggen de "kerkelijke hoogleraar" van het Humanistisch Verbond. Ze zijn daar wel consequent. Als je door de overheid gelijk op met de kerken wilt worden behandeld bij de verlening van subsidie voor humanistische geestelijke verzorging, humanistische bezinningscentra enz., is er ook zoiets als een opleiding nodig in de humanistische "leer"! Wat is de volgende fase?

Waar helemaal niet mee gezegd wil zijn dat de a.s. hoogleraar niet een alleszins bekwaam en respectabel man zou zijn!"

Humanistiek II

Op 2 januari verscheen in hetzelfde blad onderstaande reactie van een lezer:

" Onder deze titel is in het nummer van 5 december een stukje verschenen.

Schrijver vraagt zich af wat dit woord betekent; hij kon het in geen enkel woordenboek vinden. Nu zijn er duizenden woorden, die nog niet in het woordenboek staan. En wanneer men dan leest, dat het gaat om een leerstoel aan de universiteit te Leiden, waar prof.dr. J.P. van Praag dit vak gaat doceren, heeft uw schrijver toch heus geen woordenboek nodig om dit onbekende woord te begrijpen. Er volgt dan een nogal wrang artikel, waarin het Humanistisch Verbond verweten wordt de kerk na te doen. En wat dan nog? Heeft het Humanistisch Verbond daartoe niet het recht?

Maar het slot kan m.i. niet door de beugel. Het luidt: "Waar helemaal niet mee gezegd wil zijn dat de a.s. hoogleraar niet een alleszins bekwaam en respectabel man zou zijn". Mede op grond van een dergelijke uitlating ben ik van mening dat een leerstoel in de humanistiek broodnodig is, om te komen tot een meer hygiënisch menselijk verkeer.

Oegstgeest

G.F. Callenbach."

Humanistiek III

De Rijkswijkse Courant heeft op 24 december een interview gehad met dr. J.P. van Praag naar aanleiding van diens recente benoeming tot bijzonder hoogleraar in de humanistiek aan de universiteit van Leiden; het vrij lange artikel eindigt aldus:

" Professor dr. J.P. van Praag verklaarde in het instellen van de bijzondere leerstoel in de humanistiek, de theoretische studie van het humanisme, een erkenning te zien van de betekenis die het humanisme in Nederland heeft verkregen. "Ik ben zeer verheugd met het